

Megjelent a Közbeszerzési Hatóság első nemzetközi tárgyú közbeszerzési tájékoztató füzet

A közelmúltban számos olyan szektorális jogszabályt fogadott el az Európai Unió, melyek közbeszerzési szempontból is relevánsak. Figyelemmel arra, hogy a visszajelzések szerint ezek egy részét a jogalkalmazók csak korlátozottan ismerik, a Közbeszerzési Hatóság rövid ismertető füzeteket készít és tesz közzé annak érdekében, hogy az érintettek számára megkönnyítse a folyamatosan bővülő joganyagban való tájékozódást.

Az első füzet témája a belső piacot torzító külföldi támogatásokról szóló rendelet.

A Közbeszerzési Hatóság a tematikus füzetben a belső piacot torzító külföldi támogatásokról szóló 2022. december 14-i (EU) 2022/2560 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (a továbbiakban: rendelet) kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat foglalja össze.

Az Európai Unió alapvetően tiltja azokat az állami támogatásokat, melyek indokolatlanul torzítják a versenyt a belső piacon, ezért komplex rendszert hozott létre és működtet azok ellenőrzésére. Az Európai Unión kívüli országok ugyanakkor nem alkalmaznak az uniós szabályokhoz hasonlóan szigorú szabály rendszert az állami támogatásokra.

A tájékoztató füzet előjáróban rögzíti, hogy a rendelet értelmében mi tekinthető külföldi támogatásnak, továbbá példákkal szemlélteti a torzító hatású külföldi támogatásokat.

A jelen cikkben a rendelet közbeszerzési vonatkozásait emelem ki.

A rendelet három eszközt vezet be a külföldi támogatások ellenőrzésére: az Európai Bizottság által hivatalból indítható eljárást a gazdaság bármely területén, valamint bejelentés a közbeszerzések és az összefonódások területén induló eljárásokat.

A vizsgálat lefolytatása és a jogkövetkezmények alkalmazása az Európai Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik.

A Bizottság eljárásának részletes szabályait, így a bejelentések és nyilatkozatok, illetve észrevételek benyújtásának, a Bizottság meghallgatásának, az iratbetekintésnek részleteit, a kapcsolódó határidőket a Bizottság végrehajtási rendelete tartalmazza.

A közbeszerzési eljárástorzulását okozó vagy ennek kockázatával járó külföldi támogatás alatt olyan külföldi támogatást kell érteni, amely lehetővé teszi egy gazdasági szereplő számára, hogy az érintett építési beruházás, árubeszerzés vagy szolgáltatás tekintetében indokolatlanul előnyös ajánlatot nyújtson be. Azt, hogy a támogatás megvalósít-e torzulást, az adott közbeszerzési eljárásra korlátozva kell vizsgálni, és az értékelés során csak a bejelentést megelőző három évben nyújtott külföldi támogatásokat kell figyelembe venni.

A rendelet bejelentési határértékeket is rögzít: eszerint akkor tekintendő úgy, hogy egy közbeszerzési eljárásban bejelentési kötelezettség alá tartozó külföldi pénzügyi hozzájárulás jelenik meg, ha

- a) az adott közbeszerzési szerződésnek vagy keretmegállapodásnak – a közbeszerzési irányelvekkel összhangban számított –, illetve a dinamikus beszerzési rendszer egy konkrét közbeszerzésének a hea nélküli tervezett értéke eléri a 250 millió EUR-t;

- b) a gazdasági szereplő – beleértve az üzleti autonómia nélküli leányvállalatait és a holdingtársaságait, továbbá adott esetben a közbeszerzési eljárás ugyanazon ajánlatában részt vevő fő alvállalkozóit és beszállítóit – a bejelentést, illetve adott esetben az aktualizált bejelentést megelőző három évben harmadik országonként összesen legalább 4 teljes pénzügyi hozzájárulásban részesült.

A rendelet az ajánlatkérőkre és a gazdasági szereplőkre is ró bizonyos kötelezettségeket a közbeszerzési eljárásokat torzító tiltott külföldi támogatások megakadályozása érdekében, melyek közvetlenül a rendelet alapján alkalmazandók. Ugyanakkor ezek teljesítésének megkönnyítése érdekében a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 80/B. §-a is tartalmazza az alapvető kötelezettségeket.

Az ajánlatkérőknek az olyan közbeszerzési, koncessziós szerzési és védelmi szerzési eljárásban, amelynek becsült értéke eléri a 250 millió eurót, az eljárást meg indító felhívásban, valamint hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetén a közbeszerzési dokumentumokban fel kell tüntetnie a rendelet szerinti bejelentési vagy nyilatkozattételi kötelezettséget.

A gazdasági szereplőt a fenti értéket elérő értékű közbeszerzési eljárásban bejelentési kötelezettség terheli, ha – üzleti autonómia nélküli leányvállalataival, holdingtársaságaival, fő alvállalkozóival és fő beszállítóival együtt – a bejelentést megelőző háromévben harmadik országonként összesen legalább 4 millió euró teljes pénzügyi hozzájárulásban részesült.

Ebben az esetben az ajánlatkérő felé be kell jelenteni a bejelentési kötelezettség által érintett összes külföldi pénzügyi hozzájárulást. A Bizottságnak arra is van lehetősége, hogy az irányelvek hatálya alá tartozó bármely eljárásban bejelentést kérjen a gazdasági szereplők által kapott külföldi pénzügyi hozzájárulásokról akkor is, ha a rendeletben rögzített bejelentési határértékek nem teljesülnek.

Amennyiben nem áll fenn bejelentési kötelezettség alá tartozó pénzügyi hozzájárulás, akkor a gazdasági szereplőnek egy nyilatkozatban fel kell sorolnia az összes kapott külföldi pénzügyi hozzájárulást, és meg kell erősítenie, hogy e pénzügyi hozzájárulások nem tartoznak bejelentési kötelezettség alá.

A rendelet tartalmazza továbbá a bejelentési és nyilatkozattétellel kapcsolatos eljárásrendet, a Bizottság által történő vizsgálat, valamint határozathozatal szabályait.

A kiadvány kizárólag online verzióban, [ezen a linken](#) érhető el.

Kolosiné dr. Percze Zsuzsanna